

et af de Programpunkter, som er nødvendige for at grundlægge et tilfredsstillende Samfund. Men derfor skal det ikke benægtes, at Gennemførelsen af et rigtigt Princip, naar det træder ind i en bestemt, allerede tilstedeværende Ordning, kan volde Vanskeligheder, og det er rigtigt, at Gennemførelsen af Ligelønsprincippet for Mænd og Kvinder, for unge og gamle i Samfundet, for Øjeblikket vil volde Vanskeligheder, hvis den øvrige Ordning, ogsaa paa Skattevæsenets Omraade, forbliver, som den er. Saa fremkommer det Forhold, som man kritiserer, at unge Piger har for meget og den gamle Moder i Familien ikke mere end det nødvendigt at den unge Arbejder har for meget og hele Familien ikke mere end lige det nødvendigt. Det skaber Uvillie, Brydninger, som man maa komme bort fra, dog ikke ved at fjerne det rigtige i Princippet, men ved at finde, hvad Grunden er til, at det kommer til at virke uheldigt, og det er ikke Princippet Gennemførelse, men det, at man ikke har tillempt andre Forhold derefter. Derfor tror jeg ikke paa den Vej, som det ærede Medlem Hr. Brorsen nævnte om at give Forsørgertillæg. Ja, Staten kan selvfølgelig gøre det og ordne Spørgsmaalet ved at give Forsørgertillæg, men tror man, at den private Industri vil tænke sig at ordne sine Forhold, saaledes at den enlige, kraftige unge Mand, som maaske gør et stærkere Arbejde end den ældre Familieforsørger, faktisk faar ringere Løn for dette Arbejde? Det lader sig, saa vidt jeg kan, overse dette Forhold, ikke gennemføre paa denne Maade. Derimod er der ingen Tvivl om, at hvis man afpasser vore Skatteforhold saaledes, at man for Indtægter, som maa antages at være meget rigelige for den enlige, fastsætter en passende Beskatning og saa samtidig giver store Lempelser, store Fradrag, naar den samme Indtægt haves af en Familieforsørger, saa vil man paa denne Maade kunne skaffe Staten de samme Indtægter, maaske endogsaa højere. Man vil kunne lette Familieforsørgerens Skattebyrde, og man vil kunne bevare det rigtige Princip: Lige Løn for lige Arbejde uden at lade det faa uretfærdige Eftervirkninger.

Endelig vil jeg sige, at til adskillige af de Raad, der gives os, maa der føjes visse fornødne Kommentarer. Naar det saaledes tilraades at spare, er det nødvendigt, at man oplyser dem, Opfordringen gælder, om, hvortil de skal spare. Det kan ikke nytte at gaa ud til den store almindelige Befolkning og sige: Spar!, naar den ikke ved, hvortil den sparer. Det

nytter allermindst at raade nogen til at opspare Midler, naar den vedkommende kan sige: Ja, i Dag har jeg opsparet 300 Kr. og sat dem hen, men naar jeg kommer om et Aar og tager dem ud, er de maaske ikke mere værd end 100 Kr. Jeg vil derfor hellere anvende dem nu, da de har deres Værdi, end udsætte mig for, at de taber denne Værdi! Hvis ikke der er Tillid til Statens Pengevæsen, til Pengevæsenets Stabilitet, kan man ikke faa meget ud af Opfordringen til Sparsommelighed, til Hensættelse i Sparekasser og Banker, som jo er noget af det, Forretningslivet i øvrigt ønsker. Men dernæst maa man vide, hvortil Sparsommeligheden skal tjene. Landarbejderen, den unge, som er knyttet til Landbruget, vil jo i høj Grad kunne haabe paa, at Sparsommelighed for hans Vedkommende vil kunne føre til Opbyggelse af et eget Hjem, til en egen Virksomhed paa Landet. Men hvorledes er i saa Henseende Byarbejderens Kaar? Indenfor den økonomiske Udvikling, som vort nuværende Samfund er inde i, er der kun ringe Adgang til at skabe selvstændige Bedrifter. Kun gennem forenet Virksomhed, Andelsvirksomhed, saaledes som man har visse Eksempler paa hist og her, vil det være muligt ogsaa for Byarbejderen at anvende sin Opsparing til at skaffe sig Delagtighed i en Bedrift.

Først og fremmest vil der overfor det nuværende Samfund kun være en virkelig værdifuld Opfordring til Sparsommelighed, naar det kan siges: Du sparer i alt Fald til din Alderdom, du sparer i alt Fald eventuelt til din Efterslægt! Men det kan ikke ske under den nuværende Alderdomsforsørgelseslov, det kan ikke ske, før man indfører en Aldersrentelov, som anerkender det opsparede som noget, Spareren har Ret til at bevare baade for sig selv og sine Efterkommere, som han har Ret til at bevare samtidig med Retten til at nyde de nødvendige Tillæg af Aldersrenten. Derfor beklager jeg, at just Loven om Aldersrenten, som jo, den Gang jeg i Fjor fremsatte den, blev mødt med principiel Uvillie fra alle Sider, er stillet i en Særstilling i Trontalen og i Statsministerens Udtalelser. Andre Love kan ventes fremsat, men denne kan kun ventes fremsat, „hvis de finansielle Forhold tillader det“. Jeg tør sige, der er ingen Lov, som er mere paa krævet under den nuværende Situation end netop Aldersrenteloven, og netop i Sparsommelighedens Tegn. Opsparing til Fremskaffelse af egen Bolig er naturligvis en Opgave, som ogsaa Byarbejderen kan